

DECIZIE

17 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componență:

Președintele ședinței, judecătorul: Valeriu Doagă

Judecătorii: Tamara Chișca-Doneva, Oleg Sternioală

examinând recursurile declarate de Vasile Vutcarău, Ilarion Bolgar, Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova și Societatea Comercială „Stilhol” Societate cu Răspundere Limitată,

la cererea de validare a creanțelor depusă de Serghei Palamarciuc față de debitorul insolubil Societatea cu Răspundere Limitată „Ilimad-Construct” și contestațiile înaintate de Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova, Vasile Vutcarău și Ilarion Bolgar împotriva creanței înaintate de Serghei Palamarciuc, împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 13 februarie 2017

c o n s t a t ă

La 18.10.2013, Societatea pe Acțiuni „Concord-Strășeni” (în continuare SA „Concord-Strășeni”) s-a adresat în judecată cu cerere introductivă prin care a solicitat intentarea în privința Societății cu Răspundere Limitată „Ilimad-Construct” (în continuare SRL „Ilimad-Construct”) a procesului de insolabilitate (f.d. 2-3 vol. I).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 29 octombrie 2013, s-a admis spre examinare cererea introductivă (f.d. 3, 4-5 vol. I).

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 03 martie 2014, s-a intentat procesul de insolabilitate față de SRL „Ilimad-Construct”; s-a desemnat în funcție de administrator al insolabilității ÎI „Manalati Tair”; s-a stabilit termenul-limită, pentru creditorii, de înregistrare a cererilor de admitere a creanțelor în vederea întocmirii tabelului definitiv până la data de 14 aprilie 2014; s-a stabilit termenul de verificare a creanțelor, de întocmire și de comunicare a tabelului definitiv, până la data de 21 aprilie 2014; s-a stabilit ședința de validare a creanțelor pentru data de 28 aprilie 2014, ora 11:30, în incinta Curții de Apel Chișinău, cu sediul în mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt nr. 73, bir. 102; s-a propus creditorilor garantați să precizeze fără întârziere asupra căror bunuri dețin un drept prioritar, precum și temeiul acestui drept; s-au menținut măsurile de asigurare aplicate prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 29 octombrie 2013 (f.d.6, 7-8 vol.I).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 06 octombrie 2014, s-a intentat

procedura de faliment față de SRL „Ilimad-Construct”, s-a dizolvat SRL „Ilimad-Construct”; s-a desemnat în calitate de lichidator al SRL „Ilimad-Construct” – ÎI „Manalati Tair”; s-au înlăturat membrii organelor de conducere a SRL „Ilimad-Construct” de la gestionarea întreprinderii și masei debitoare, cu destituirea acestora din funcțiile deținute, atribuțiile de administrare și de dispoziție a societății fiind transmise lichidatorului ÎI „Manalati Tair”; s-au obligat organele de conducere ale SRL „Ilimad-Construct” să transmită neîntârziat lichidatorului ÎI „Manalati Tair” gestiunea societății pe bază de inventar și de bilanț, să transmită patrimoniul societății, împreună cu registrele, cu actele (inclusiv de constituire, contabile, financiare, corespondența ce ține de activitatea comercială) și cu ștampilele acesteia; s-a împuternicit lichidatorul să exercite toate atribuțiile în vederea administrării și reprezentării societății, valorificării și distribuirii masei debitoare, precum și alte atribuții prevăzute de lege, în măsura în care sunt necesare pentru determinarea tuturor operațiunilor procedurii falimentului; s-au obligat reprezentanții organului afacerilor interne și a altor organe de drept, la cererea scrisă sau verbală a lichidatorului să asigure ordinea publică și să participe la exercitarea atribuțiilor acestuia; întru prevenirea modificărilor stării bunurilor societății debitoare, în perioada derulării procedurii de faliment, s-a dispus aplicarea următoarelor măsuri de asigurare: s-a interzis înstrăinarea bunurilor din masa debitoare și s-a sistat orice modificare legată de statutul juridic al societății debitoare sau al bunurilor ei, fără învoirea expresă a lichidatorului; s-a pus sub sechestru corespondența comercială a societății debitoare; s-au suspendat urmărirea individuală ale creditorilor și executările silite asupra bunurilor societății debitoare, precum și curgerea prescripției dreptului de a cere executarea silită a creanțelor acestora contra societății debitoare; s-a suspendat calcularea penalităților, dobânzilor și altor plăți aferente datoriilor creditoare ale societății debitoare; s-a interzis instituțiilor financiare în care societatea debitoare are deschise conturi, de a dispune de mijloacele existente în conturile societății debitoare, fără un ordin al lichidatorului și s-a prescris ca toate achitățile cu societatea debitoare să fie executate numai prin contul bancar de acumulare, gestionat de lichidator; s-a interzis achitarea dividendelor, efectuarea altor plăți legate de valorificarea hârtiilor de valoare, achitarea veniturilor pe cotele de participație, distribuirea profitului între asociații societății debitoare, răscumpărarea sau procurarea de către debitor a acțiunilor plasate sau achitarea contravalorii părții de participație, separarea cotei de participație din masa debitoare în legătură cu ieșirea sau excluderea debitorului din lista asociaților; s-au anulat sechestrurile aplicate pe patrimoniul SRL „Ilimad-Construct”, precum și măsurile de asigurare sau de limitare a societății debitoare sau a lichidatorului în dreptul de administrare și de valorificare a masei debitoare aplicate de alte instanțe de judecată sau de organele abilitate în acest sens și s-au menținut numai măsurile de asigurare aplicate de instanța de insolvență; s-a dispus publicarea dispoziției încheierii în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, conform art. 7 din Legea insolvenței (f.d.10-11 vol.I).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2015, s-a destituit Manalati Tair din funcția de lichidator al SRL „Ilimad-Construct”; s-a desemnat în calitate de administrator autorizat al SRL „Ilimad-Construct” administratorul autorizat Dumitru Cucu; s-a obligat administratorul Manalati Tair să transmită administratorului nou desemnat toate documentele contabile, financiare și documentele necesare administrării întreprinderii insolvente, inclusiv ștampila, în termen de 5 zile (f.d. 12-

13 vol. I).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 iunie 2015, s-a desemnat în calitate de reprezentant al debitorului SRL „Ilimad-Construct” în procedura de faliment –Vasile Mîrzac (f.d. 14 vol. I).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2015 s-a admis cererea de demisie depusă de lichidatorul SRL „Ilimad-Construct”, Dumitru Cucu și s-a desemnat în calitate de lichidator al SRL „Ilimad-Construct” în procedura de faliment - Irina Selevestru (f.d. 15 vol. I).

La 28 martie 2016 Palamarciuc Sergiu a depus cerere privind validarea creanțelor garantate față de SRL „Ilimad-Construct” (f.d. 1-4 vol. II), solicitând repunerea în termen a cererii de validare a creanțelor; admiterea spre examinare a cererii de validare a creanțelor față de patrimoniul debitorului SRL „Ilimad-Construct”; validarea și includerea în tabelul definitiv al creanțelor creanța creditorului Serghei Palamarciuc față de patrimoniul debitorului SRL „Ilimad-Construct” care constă din dreptul de proprietate asupra următoarelor bunuri imobile:

- patru apartamente situate la etajul patru al blocului locativ amplasat în or.Strășeni, str. Prieteniei nr. 8, cu suprafața totală de 341,79 m.p., procurate în baza contractului privind investirea capitalului în construcția complexului locativ situat în or. Strășeni, str. Prieteniei nr. 8 cu nr. 7/12 din 07 decembrie 2009;
- două apartamente situate la etajul șapte al blocului locativ amplasat în or.Strășeni, str. Prieteniei nr. 8, cu suprafața totală de 161,43 m.p., procurate în baza contractului privind investirea capitalului în construcția complexului locativ situat în or. Strășeni, str. Prieteniei nr. 8 cu nr. 11/7 din 04 august 2010;
- patru apartamente situate la etajul opt al blocului locativ amplasat în or.Strășeni, str. Prieteniei nr. 8, cu suprafața totală de 344,68 m.p., procurate în baza contractului privind investirea capitalului în construcția complexului locativ situat în or. Strășeni, str. Prieteniei nr. 8 din 12 septembrie 2011.

Prin încheierea instanței de insolvență din 31 martie 2016 s-a admis demersul; s-a repus Serghei Palamarciuc în termenul de înaintare a creanțelor față de SRL „Ilimad-Construct” și s-a numit ședința de validare a creanțelor pentru data de 18 aprilie 2016, ora 11:30 (f.d. 9-11 vol. II).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 august 2016, s-au admis contestațiile depuse de Ilarion Bolgar, Vasile Vutcarău și Casa Națională de Asigurări Sociale și s-a respins cererea de validare a creanțelor înaintată de Palamarciuc Sergiu față de debitorul SRL „Ilimad-Construct” ca neîntemeiată (f.d. 26-28 vol. II).

La data de 02 septembrie 2016, Serghei Palamarciuc a depus cerere de recurs nemotivată împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 17 august 2016, solicitând admiterea recursului și casarea încheierii din 17 august 2016, cu soluționarea prin decizie a problemei în fond și admiterea cererii creditorului Serghei Palamarciuc privind validarea creanțelor în sumă de 129400 de euro, înaintată față de debitorul SRL „Ilimad-Construct” (f.d. 30 vol. II).

La data de 14 noiembrie 2016, Serghei Palamarciuc a depus cerere de recurs motivată împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 17 august 2016, solicitând admiterea recursului și casarea încheierii din 17 august 2016, cu respingerea contestațiilor depuse de Ilarion Bolgar, Vasile Vutcarău și Casa Națională de Asigurări Sociale, și admiterea cererii lui Serghei Palamarciuc cu privire la admiterea creanțelor în sumă de 129400 de euro, înaintată față de debitorul SRL „Ilimad-Construct” în

procedură de faliment, ori în caz de imposibilitate de soluționare a pricinii în fond cu restituirea pricinii spre rejudecare în prima instanță (f.d. 44-46 vol. II).

În motivarea recursului menționează că, la momentul înaintării cererii de validare a creanțelor a prezentat toate înscrisurile care le deținea la acel moment, și anume recipisele eliberate de administratorul debitorului insolubil SRL „Ilimad-Construct”, Mîrzac Vasile, însă instanța de insolabilitate nu le-a reținut ca probe pertinente, deoarece acestea au fost întocmite din nume propriu al administratorului, nu este aplicată ștampila debitorului și nu a fost prezentat bonul de casă, care ar demonstra că banii au fost achitați în casieria întreprinderii.

Totodată, relevă că, la data de 11 noiembrie 2016 a obținut de la administratorul Vasile Mîrzac bonul de plată în original seria ED nr. 285503 din 15 septembrie 2011, eliberat la achitarea cumulativă de către recurent a sumei de 2120909,80 de lei, echivalentul a 129400 de euro.

Astfel, invocă faptul că, situația apărută schimbă stările de fapt care au stat la baza emiterii încheierii recurate.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 23 noiembrie 2016 s-a admis recursul declarat de Serghei Palamarciuc, s-a casat încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 august 2016, în cauza privind derularea procesului de insolabilitate a SRL „Ilimad-Construct”, cu remiterea cauzei la rejudecarea contestațiilor înaintate de Vasile Vutcarău, Casa Națională de Asigurări Sociale și Ilarion Bolgar, în aceeași instanță de insolabilitate (f.d. 83-89 vol. II).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 februarie 2017 s-au respins contestațiile depuse de Vasile Vutcarău, Ilarion Bolgar și Casa Națională de Asigurări Sociale asupra creanțelor înaintate de către Serghei Palamarciuc; s-a admis cererea și s-a validat creanța lui Serghei Palamarciuc ca creditor garantat al debitorului SRL „Ilimad-Construct” cu suma de 2120909,80 de lei (f.d. 102-104 vol. II).

La data de 14 februarie 2017 Vasile Vutcarău a depus cerere de recurs nemotivată împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 13 februarie 2017, solicitând casarea încheierii recurate, cu admiterea contestațiilor și respingerea cererii de validare a creanței depuse de Serghei Palamarciuc (f.d. 106 vol. II).

La data de 20 februarie 2017 Vasile Vutcarău a depus cerere de recurs nemotivată împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 13 februarie 2017, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 13 februarie 2017 și soluționarea în fond a cauzei, cu admiterea contestațiilor înaintate de creditorii Vasile Vutcarău, Ilarion Bolgar și Casa Națională de Asigurări Sociale și respingerea cererii de validare a creanței depuse de Serghei Palamarciuc (f.d. 107-114 vol. II).

În motivarea recursului menționează că, Serghei Palamarciuc nu a demonstrat temeinicia creanțelor sale, deoarece recipisele prezentate de acesta sunt acte eliberate de persoana fizică Vasile Mîrzac și nu pot fi acceptate ca documente justificative a plăților față de debitorul insolubil SRL „Ilimad-Construct”, iar bonul de plată ED 285503 din 15 septembrie 2011 reprezintă un act întocmit recent, post-factum, în anul 2016 și nu reprezintă un document de plată legal permis societăților cu răspundere limitată la efectuarea încasărilor în numerar.

Astfel, creanța lui Serghei Palamarciuc față de patrimoniul debitorului insolubil nu este certă, lichidă și exigibilă, deoarece nu este probată prin acte confirmative.

Totodată, invocă faptul că, contractele prezentate de Serghei Palamarciuc sunt lovite de nulitate absolută, deoarece nu au fost autentificate și înregistrate în modul

stabilit de legislație și au fost încheiate toate în privința bunurilor ipotecate fără acordul expres al creditorului ipotecar.

La data de 20 februarie 2017 Ilarion Bolgar a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 13 februarie 2017, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii recurate și dispunerea admiterii contestațiilor înaintate de creditorii Ilarion Bolgar, Casa Națională de Asigurări Sociale și Vasile Vutcarău, cu respingerea cererii de validare a creanței depuse de Serghei Palamarciuc (f.d. 139-146 vol. II).

În motivarea recursului invocă motive de fapt și de drept similare celor menționate în recursul declarat de Vasile Vutcarău.

La data de 21 februarie 2017 Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 13 februarie 2017, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii recurate și dispunerea admiterii contestației înaintate de Casa Națională de Asigurări Sociale, cu respingerea cererii de validare a creanței depuse de Serghei Palamarciuc (f.d. 147-151 vol. II).

În motivarea recursului invocă motive de fapt și de drept similare celor menționate în recursul declarat de Vasile Vutcarău și Ilarion Bolgar.

La data de 27 februarie 2017 Societatea Comercială „Stilhol” Societate cu Răspundere Limitată (în continuare SC „Stilhol” SRL) a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 13 februarie 2017, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a încheierii recurate, cu soluționarea prin decizie a problemei în fond și dispunerea respingerii cererii de validare a creanței depuse de Serghei Palamarciuc (f.d. 152-154 vol. II).

În motivarea recursului invocă motive de fapt și de drept similare celor menționate în recursul declarat de Vasile Vutcarău, Ilarion Bolgar și Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursurile declarate de Vasile Vutcarău, Ilarion Bolgar, Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova și SC „Stilhol” SRL urmează a fi admise, casată încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 februarie 2017, cu restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de insolvență a Curții de Apel Chișinău în același complet de judecată, din următoarele motive.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs după ce examinează recursul împotriva încheierii este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

Conform art. 1 alin. (4) din Legea insolvenței, procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Potrivit art. 8 alin. (1) din Legea insolvenței, hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

În conformitate cu art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Colegiul consideră recursurile ca fiind declarate în termen, deoarece decizia instanței de apel datează cu 13 februarie 2017 (f.d. 102 vol. II), iar cererile de recurs au fost depuse la data de 14 februarie 2017 (f.d. 106 vol. II), 20 februarie 2017 (f.d.107, 139 vol. II), 21 februarie 2017 (f.d. 147 vol. II) și respectiv 27 februarie 2017 (f.d. 152).

Verificînd legalitatea încheierii Curții de Apel Chișinău din 13 februarie 2017 prin prisma argumentelor invocate în recursuri, Colegiul constată că actul judecătoresc a fost emis cu încălcarea normele de drept material și procedural pertinente speței.

În conformitate cu prevederile art. 52 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, dacă există temeiurile specificate la art.50 și 51, judecătorul, expertul, specialistul, interpretul, grefierul sînt obligați să se abțină de la judecată. În aceleași temeuri, recuzarea poate fi înaintată de participanții la proces sau sau este examinată din oficiu de către instanță. Propunerea de recuzare și de abținere de la judecată se face oral sau în scris pentru fiecare în parte, trebuie să fie motivată și prezentată pînă la începerea dezbaterii pricinii în fond. Cererea de recuzare și cererea de abținere de la judecată pot fi înaintate mai tîrziu doar dacă autorul lor a aflat de existența temeiului recuzării sau abținerii după ce a început judecarea pricinii în fond.

Astfel, alin. 4 al art. 52 din Codul de procedură civilă în coroborare cu prevederile alin. (2) art. 53 din aceeași Lege prescriu că, recuzarea judecătorului se hotărăște, în lipsa acestuia, de un alt judecător sau de un alt complet de judecată, de regulă în aceeași zi, iar dacă problema aceasta este examinată de instanța ierarhic superioară spre care se îndreaptă calea de atac respectivă, în cel mult 10 zile. Judecătorii care au făcut parte din completul de judecată și cărora nu le-au fost înaintate recuzări pot fi incluși în noul complet pentru soluționarea recuzării. Cererea de recuzare se soluționează în cel mult 5 zile din momentul depunerii.

Succesiv, alin. (5) al art. 53 din Codul de procedură civilă statuează că, instanța decide asupra recuzării în camera de deliberare printr-o încheiere motivată, care nu se supune nici unei căi de atac decît o dată cu fondul hotărîrii sau al deciziei.

Subsecvent, articolul 54 din Codul de procedură civilă, consemnează în alin. (1), (3) și (4) că, dacă cererea de recuzare a fost admisă de instanța sesizată, pricina se examinează de un alt judecător sau de un alt complet de judecători al acestei instanțe. În cazul neadmiterii cererii, pricina se examinează de judecătorii desemnați. În cazul respingerii cererii, pricina se va restitui spre judecare instanței inițiale. În încheierea prin care s-a admis recuzarea se precizează în ce măsură actele îndeplinite de judecătorul recuzat urmează să fie menținute.

Din materialele cauzei reiese că, la 13 februarie 2017, Vasile Vutcarău a înaintat în formă scrisă cerere de recuzare judecătorului instanței de insolvabilitate Anatolie Minciună de la examinarea cauzei de insolvabilitate față de SRL „Ilimad-Construct”, deoarece pe parcursul examinării cauzei ultimul a dat dovadă de nepărtinire, favorizînd prin toate metodele creditorul Serghei Palamarciuc (f.d. 97 recto).

La fel, înaintarea de către creditorul Vasile Vutcarău a cererii de recuzare judecătorului instanței de insolvabilitate Anatolie Minciună de la examinarea cauzei de insolvabilitate a SRL „Ilimad-Construct” se confirmă și prin procesul-verbal al ședinței de judecată din 13 februarie 2017, deschisă la ora 12:00, (f.d. 98 verso), conform căruia, s-a ridicat cauza de la examinare și s-a remis altui judecător pentru examinarea cererii de recuzare.

Distinct circumstanțelor relatate supra, la materialele cauzei lipsește actul de dispoziție prin care s-a soluționat cererea de recuzare înaintată de către Vasile Vutcarău la 13 februarie 2017. Însă, din procesul-verbal al ședinței de judecată rezultă că, examinarea cererii de validare a creanței depusă de Serghei Palamarciuc și contestațiilor depuse de Vasile Vutcarău, Ilarion Bolgar, Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova a continuat la 13 februarie 2017, ora 16:30, în același complet de judecată și cu pronunțarea asupra obiectului examinării (f.d. 101).

În această ordine de idei, coroborând materialele cauzei cu lanțul acțiunilor petrecute în cadrul examinării pricinii și expuse în procesul-verbal al ședinței de judecată, se ajunge la concluzia că a avut loc o incursiune procedurală care urma a fi finalizată cu emiterea unui act procedural și care lipsește la materialele cauzei, circumstanțe care în final evidențiază că instanța de insolvabilitate a admis încălcarea normelor de drept procedural. Or, conform art. 53 alin. (5) din Codul de procedură civilă, instanța decide asupra recuzării în camera de deliberare printr-o încheiere motivată, care nu se supune nici unei căi de atac decît o dată cu fondul hotărîrii sau al deciziei.

În continuare, instanța de recurs se va expune asupra legalității și temeiniciei încheierii instanței de apel, prin prisma argumentelor invocate în recursuri, reieșind din limitele judecării recursului.

În conformitate cu art. 76 din Legea insolvabilității, înaintarea creanțelor de către creditorii are loc în strictă conformitate cu reglementările privind procedura de insolvabilitate.

Conform art. 140 alin. (1) din Legea insolvabilității, dacă are o creanță față de debitor născută anterior datei deschiderii procedurii, creditorul înaintează în scris creanța, indiferent de tipul ei, printr-o cerere de admitere a creanțelor adresată instanței de judecată care examinează cauza de insolvabilitate a debitorului. Cererile de admitere a creanțelor se consemnează într-un registru, care se păstrează în instanță.

Articolul 141 alin. (1) din Legea insolvabilității prescrie că, cererea de admitere a creanțelor are același regim juridic ca și cererea de chemare în judecată, cu excepțiile stabilite la art. 19.

Totodată, alin. (2) și (3) al aceluiași articol statuează că, cererea de admitere a creanțelor trebuie să cuprindă numele/denumirea creditorului, domiciliul/sediul, suma datorată, temeiul creanțelor, precum și mențiuni cu privire la eventualele drepturi de preferință sau garanții. Iar la cerere urmînd a fi anexate documente justificative din care izvorăsc creanțele și actele de constituire de garanții.

Potrivit art. 144 alin. (1), (2), (3), (7) și (9) din Legea insolvabilității, debitorul și creditorii pot să formuleze contestații cu privire la creanțele și la drepturile de preferință neadmise sau trecute integral sau parțial de administratorul insolvabilității/lichidator în tabelul definitiv. Contestațiile se depun în scris la instanța de judecată care examinează cazul de insolvabilitate cu cel puțin 3 zile înainte de data ședinței fixate pentru examinarea valabilității creanțelor incluse în tabelul definitiv. Contestațiile înaintate după termenul prevăzut se declară tardive și se restituie fără a fi examinate. Instanța de insolvabilitate soluționează contestațiile în ședință de validare sau în cadrul unei alte ședințe speciale, cu citarea contestatorului, a creditorului care deține creanța contestată, dacă acesta nu este chiar contestatorul, a administratorului insolvabilității/lichidatorului și a oricărei alte părți interesate, după caz. Instanța de insolvabilitate acordă creditorului a cărui creanță este contestată sau contestatarului un

extras, autentificat de instanță, din tabelul creanțelor. Instanța de insolvență soluționează contestația prin încheiere care poate fi contestată cu recurs. Încheierea irevocabilă prin care contestația este admisă sau respinsă cu validarea creanței este executorie pentru administratorul insolvenței/lichidator și pentru toți creditorii. Încheierea constituie temei pentru rectificarea tabelului definitiv al creanțelor sau a tabelului definitiv consolidat fără a se convoca ședință specială de validare.

Din materialele pricinii rezultă că, la data de 28 martie 2016 Palamarciuc Sergiu a depus cerere privind validarea creanțelor garantate față de SRL „Ilimad-Construct” (f.d. 1-4 vol. II), solicitând repunerea în termen a cererii de validare a creanțelor; admiterea spre examinarea a cererii de validare a creanțelor față de patrimoniul debitorului SRL „Ilimad-Construct”; validarea și includerea în tabelul definitiv al creanțelor creanța creditorului Serghei Palamarciuc față de patrimoniul debitorului SRL „Ilimad-Construct” care constă din dreptul de proprietate asupra următoarelor bunuri imobile:

- patru apartamente situate la etajul patru al blocului locativ amplasat în or. Strășeni, str. Prieteniei nr. 8, cu suprafața totală de 341,79 m.p., procurate în baza contractului privind investirea capitalului în construcția complexului locativ situat în or. Strășeni, str. Prieteniei nr. 8 cu nr. 7/12 din 07 decembrie 2009;
- două apartamente situate la etajul șapte al blocului locativ amplasat în or. Strășeni, str. Prieteniei nr. 8, cu suprafața totală de 161,43 m.p., procurate în baza contractului privind investirea capitalului în construcția complexului locativ situat în or. Strășeni, str. Prieteniei nr. 8 cu nr. 11/7 din 04 august 2010;
- patru apartamente situate la etajul opt al blocului locativ amplasat în or. Strășeni, str. Prieteniei nr. 8, cu suprafața totală de 344,68 m.p., procurate în baza contractului privind investirea capitalului în construcția complexului locativ situat în or. Strășeni, str. Prieteniei nr. 8 din 12 septembrie 2011.

Astfel, prin încheierea instanței de insolvență din 31 martie 2016 s-a admis demersul; s-a repus Serghei Palamarciuc în termenul de înaintare a creanțelor față de SRL „Ilimad-Construct” și s-a numit ședința de validare a creanțelor pentru data de 18 aprilie 2016, ora 11:30 (f.d. 9-11 vol. II).

Colegiul constată că, în speță, obiectul încheierii recurate îl constituie atât cererea intimatului Serghei Palamarciuc privind admiterea creanței garantate față de debitorul insolvent SRL „Ilimad-Construct”, cât și contestațiile creditorilor Vasile Vutcarău, Ilarion Bolgar și Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva cererii depuse de Serghei Palamarciuc privind admiterea creanței. Însă, la materialele cauzei nu se regăsesc contestațiile ce sivesc obiectul cauzei, or în lipsa acestora instanța de recurs este în imposibilitate de a examina legalitatea încheierii recurate, și justetea soluției emise de instanța inferioară, prin prisma argumentelor invocate în contestații cu privire la netemeinicia cererii lui Serghei Palamarciuc privind admiterea creanțe.

În altă ordine de idei, Colegiul consideră încheierea recurată ca fiind neîntemeiată, dictată de concluzii nemotivate și care nu cuprinde memoriul care în final a format convingerea instanței de insolvență cu privire la soluția pronunțată, aceasta rezumându-se la convingeri neexplicite, neanalizate și apreciate superficial. Or, motivarea este un element esențial al hotărârii judecătorești, o puternică garanție a imparțialității judecătorului și a calității actului de justiție, precum și o premisă a exercitării corespunzătoare de către instanța superioară a atribuțiilor de control judiciar de legalitate și temeinicie. Obligatorietatea motivării hotărârilor judecătorești constituie

o condiție a procesului echitabil, exigență a art. 239 din Codul de procedură civilă și art. 6 alin. (1) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale.

La capitolul legalității hotărârilor instanței de judecată, jurisprudența CtEDO în repetate rânduri a statuat necesitatea motivării hotărârilor instanței, unde funcția unei decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. Dreptul de a fi auzit include nu doar posibilitatea de a aduce argumente instanței, dar de asemenea o obligație corespunzătoare a instanței de a arăta, în motivarea sa, motivele pentru care anumite argumente au fost acceptate sau respinse. CtEDO a menționat că, este motivată în mod corespunzător o decizie care permite părților să facă uz efectiv de dreptul lor de a face apel (*Hirvisaari împotriva Finlande*).

În cazul în care instanța de judecată se abține de a da un răspuns special și explicit în cele mai importante întrebări, fără a acorda părții care a formulat-o posibilitatea de a ști dacă acest mijloc de apărare a fost neglijat sau respins, acest fapt se va considera o încălcare a art. 6§1 din CEDO (*Hiro Balani vs. Spania*).

CtEDO în practica sa constantă a menționat că, dreptul la un proces echitabil, garantat de art.6 §1 din Convenție, include printre altele dreptul părților de a prezenta observațiile pe care le consideră pertinente pentru cauza lor. Întrucât Convenția nu are drept scop garantarea unor drepturi teoretice sau iluzorii, ci drepturi concrete și efective (*Artico împotriva Italiei*), acest drept nu poate fi considerat efectiv decât dacă aceste observații sunt în mod real ascultate, adică în mod corect examinate de către instanța sesizată. Altfel spus, art. 6 implică mai ales în sarcina instanței obligația de a proceda la un examen efectiv al mijloacelor, argumentelor și al elementelor de probă ale părților, cel puțin pentru a le aprecia relevanța (*Perez împotriva Franței, Van der Hurk împotriva Olandei*).

Se reține că actul judecătoresc trebuie să corespundă tuturor normelor de drept, să fie clar, înțeles de părțile implicate în litigiu și să răspundă în mod sigur și expres la toate cererile și obiecțiile formulate de către părți, ceea ce în speță lipsește.

Or, principiul procesului echitabil reclamă că hotărârea să fie motivată, justițiabilul având posibilitatea să cunoască motivele care l-au făcut pe judecător să adopte una sau altă soluție și să le conteste dacă sistemul prevedea o cale de atac împotriva acestei hotărâri, lipsa motivării unei decizii judiciare, punând în pericol dreptul la un proces echitabil (*Kaufland împotriva Belgiei*).

Instanța de recurs notează că, nemotivarea unei hotărâri judecătorești echivalează practic cu soluționarea procesului fără a intra în fondul acțiunii, fapt ce justifică casarea actului de dispoziție recurat, cu trimiterea pricinii spre rejudecare.

În speță, motivarea soluției primei instanței are la bază două momente: contractele cu privire la investiția capitalului în construcție, încheiate între intimat și debitorul insolvent; și bonul de plată seria ED nr. 285503 pentru suma totală de 2120909,80 de lei.

La caz, aplicabile sunt prevederile alin. (2) al art.208 din Codul civil, care statuează că forma actului juridic este o condiție de valabilitate a actului juridic în cazurile prevăzute de lege.

Relevant este și faptul că articolul 40⁶ din Legea cadastrului bunurilor imobile consemnează în alin.(1) că, contractele prin care una dintre părți se obligă să asigure construcția unuia sau mai multor apartamente și să le transmită persoanei fizice care se obligă să achite integral sau parțial prețul imobilului anterior predării acestuia, precum

și contractele privind cesiunea drepturilor care rezultă din acestea se autentifică notarial și se înscriu în registrul bunurilor imobile, sub sancțiunea nulității.

În această ordine de idei, coroborând normele legale precitate, Colegiul conchide că instanța inferioară nu a efectuat o cercetare amănunțită întru stabilirea legitimității, valorii exacte a creanței și prioritatea acestei creanțe. Or, instanța de insolvență are obligația pozitivă de a verifica temeiul nașterii creanțelor pretinse de Serghei Palamarciuc, la caz, contractele încheiate între acesta și debitorul insolvent, dacă contractele nu sunt lovite de vicii și întrunesc condițiile prevăzute de legislația pertinentă speței.

În altă ordine de idei, instanța de recurs reține faptul că, instanța de insolvență a neglijat faptul că intimatul Serghei Palamarciuc, contrar prevederilor legale stipulate în alin. (2) al art. 141 din Legea insolvenței, nu și-a valorificat cert creanța (suma datorată) față de debitorul insolvent și care urmează a fi validată în tabelul creanțelor. Or, în cererea de privind validarea creanțelor depusă de intimatul Palamarciuc Sergiu la 28 martie 2016, ultimul solicită validarea și includerea în tabelul definitiv al creanțelor creanța creditorului Serghei Palamarciuc față de patrimoniul debitorului SRL „Ilimad-Construct” care constă din dreptul de proprietate asupra următoarelor bunuri imobile: 1) patru apartamente situate la etajul patru al blocului locativ amplasat în or. Strășeni, str. Prieteniei nr. 8, cu suprafața totală de 341,79 m.p., procurate în baza contractului privind investirea capitalului în construcția complexului locativ situat în or. Strășeni, str. Prieteniei nr. 8 cu nr. 7/12 din 07 decembrie 2009; 2) două apartamente situate la etajul șapte al blocului locativ amplasat în or. Strășeni, str. Prieteniei nr. 8, cu suprafața totală de 161,43 m.p., procurate în baza contractului privind investirea capitalului în construcția complexului locativ situat în or. Strășeni, str. Prieteniei nr. 8 cu nr. 11/7 din 04 august 2010; 3) patru apartamente situate la etajul opt al blocului locativ amplasat în or. Strășeni, str. Prieteniei nr. 8, cu suprafața totală de 344,68 m.p., procurate în baza contractului privind investirea capitalului în construcția complexului locativ situat în or. Strășeni, str. Prieteniei nr. 8 din 12 septembrie 2011.

Cu referire la bonul de plată seria ED nr. 285503 din 15 septembrie 2011 pentru suma totală de 2120909,80 de lei (f.d. 46 vol. II), prezentat de intimat, Colegiul taxează că instanța de insolvență nu a verificat dacă suma totală a contractelor cu privire la investiția capitalului în construcție de 129400 de euro a fost convertită conform cursului oficial al BNM.

Mai mult decât atât, este incertă poziția instanței inferioare din ce raționament a acceptat în calitate de probă pertinentă bonul de plată seria ED nr. 285503, or, în virtutea statului debitorului insolvent la data încheierii contractelor nominalizate și eliberării bonului de plată, ultimul avea obligația legală de a utiliza la efectuarea decontărilor în numerar a aparatelor de casă și control cu eliberarea bonurilor fiscale.

În aceeași ordine de idei, având în vedere că bonurile de plată se întocmesc în două exemplare de către agentul economic, care a încasat banii pentru mărfurile vândute, lucrările și serviciile prestate, primul exemplar eliberându-se persoanei beneficiare care a depus banii, iar copia rămâne la agentul economic care a încasat banii, iar toată documentația contabilă a debitorului insolvent a fost transmisă administratorului insolvenței, întru înlăturarea suspiciunilor cu privire la legalitatea bonului de plată prezentat de Serghei Palamarciuc și confirmarea achitării reale a sumei indicate în bonul de plată, instanța de insolvență urma să solicite de la

administratorul insolvabilității prezentarea bonului de plată seria ED nr.285503 în original, păstrat în arhiva SRL „Ilimad-Construct”, și a registrului de casă.

Alt moment esențial omis de instanța inferioară este faptul că, bonul de plată a este unic pentru toate contractele. Astfel, reiese că bonul de plată a fost emis ulterior încheierii contractelor cu privire la investiția capitalului în construcție. Or, bonul de plată seria ED nr. 285503 a fost emis la 15 septembrie 2011, aproximativ cu doi ani ulterior încheierii contractului cu privire la investiția capitalului în construcție din 07 decembrie 2009, cu aproximativ un an ulterior încheierii contractului din 04 august 2010 și trei zile ulterior încheierii contractului din 12 septembrie 2011.

Din aceste considerente, Colegiul constată că instanța de insolvabilitate a încălcat normele de drept material și procedural.

Dat fiind faptul că, instanța de insolvabilitate a încălcat normele de drept material și procedural la soluționarea pricinii precum și a emis o încheiere neîntemeiată, dictată de concluzii nemotivate și la materialele cauzei nu se regăsesc contestațiile ce servesc obiectul cauzei, iar lichidarea acestor lacune în cadrul procedurii de examinare în recurs nu este posibilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia admiterii recursurilor declarate de Vasile Vutcarău, Ilarion Bolgar, Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova și Societatea Comercială „Stilhol” Societate cu Răspundere Limitată, casarea integrală a încheierii Curții de Apel Chișinău din 13 februarie 2017 cu restituirea pricinii spre rejudecare în același complet de judecători.

La rejudecarea pricinii, instanța inferioară urmează să țină cont de cele menționate și reexaminând pricina să emită o hotărâre legală și întemeiată cu respectarea drepturilor procedurale ale părților.

În conformitate cu art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se admit recursurile declarate de Vasile Vutcarău, Ilarion Bolgar, Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova și Societatea Comercială „Stilhol” Societate cu Răspundere Limitată.

Se casează integral încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 februarie 2017 și se restituie pricina la cererea de validare a creanțelor depusă de Serghei Palamarciuc față de debitorul insolvabil Societatea cu Răspundere Limitată „Ilimad-Construct” și contestațiile înaintate de Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova, Vasile Vutcarău și Ilarion Bolgar împotriva creanței înaintate de Serghei Palamarciuc, spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, în același complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Oleg Sternioală